
Helsingin kaupungin ympäristökeskus

Moniste 1/98

Taurian puiston luontopolku Pietarin ympäristöviikolla 1997

Matti Nieminen ja Jarmo Laine
Helsinki 1998

Sisällys

1. Hankkeen lähtökohdat	2
2. Yhteistyötahot ja rahoitus	2
3. Taurian puiston kuvaus	3
4. Luontopolun toteuttamistapa ja rakenne	5
5. Informaatiotaulut	6
6. Oheismateriaali	8
7. Palautetta, kokemuksia ja hankkeen saama julkisuus	9
8. Johtopäätökset	10
Liitteet:	12
Liite 1. Kartta puiston sijoittumisesta Pietarissa	
Liite 2: Esitteet luontopolusta suomeksi ja venäjäksi	
Liite 3: Lehtiartikkeli Ilta-Sanomat 20.10.1997	

Taurian puiston luontopolku Pietarin ympäristöviikolla

1. Hankkeen lähtökohdat

Pietarin kolmas ympäristöviikko järjestettiin 14.-21.9.1997. Viikon tavoitteena oli parantaa ympäristötietoisuutta, esitellä uusia ympäristöhankkeita ja kiinnittää kansainvälistä huomiota Pietarin polttavimpiin ympäristöongelmiin - ja niiden ratkaisuihin. Ympäristöviikolla esitelläänkin erilaisin demonstraatioin ratkaisukeinoja. Edellisten ympäristöviikkojen teemoina ovat olleet vesien suojelu ja jätteen käsittely, jolloin suomalainen ekobussikin vieraili Pietarissa 1.-6.9.1996. Tämän vuotiseksi teemaksi oli valittu luonnonsuojelu.

Pietarin ympäristöviikkoa koordinoi Pietarin pormestarinviraston ympäristöhallinto ja erityisesti sen ECAT -yksikkö (Environmental Centre for Administration and Technology). Pietarin kolmanteen ympäristöviikkoon osallitui järjestöjä, yrityksiä ja paikallisia kouluja enemmän kuin aiemmin.

Ehdotus Helsingin ja Turun kaupungeille osallistumisesta tuli Pietarin pormestarinviraston ympäristöhallinnon johtaja Anatoly Baevilta. Hän toivoi yhtenä malliesimerkkinä toteutettavaksi luontopolkua Tavrisheskiyn puistoon, josta käytetään tässä yhteydessä sen suomalaista nimeä Taurian puisto. Polun oli määrä palvella etenkin lapsia ja koululaisia, koska kyseessä on erityisesti lasten puistona tunnettu paikka. Yhteenvetona voidaan todeta, että Taurian puisto oli haastava suunnittelukohde luontopolulle, koska

- puistossa on hyvin vähän alkuperäisen luonnon elementtejä
- puiston käyttöaste on korkea
- ilkvallan mahdollisuus puistossa oli kokemusten perusteella ilmeinen
- kyseessä oli uudenlainen lähestymistapa Pietarissa (ensimmäinen luontopolku)
- toteuttamisaikataulu oli tiukka

2. Yhteistyötahot ja rahoitus

Helsingin kaupungin ympäristökeskus ja Turun kaupungin ympäristövirasto toteuttivat luontopolun yhteistyössä Pietarin kaupungin pormestarinviraston ympäristöhallinnon ja erityisesti sen ECAT -yksikön sekä Taurian puiston hallintoyksikön kanssa, jota edustivat johtaja Tamara Tikhomirova ja Ludmila Timofeeva.

Suomen ympäristöministeriö myönsi 6.8.1997 hankkeelle 60 000 markan määrärahan. Ympäristönsuojelun lähialueyhteistyöprojekteja konsultoiva asiantuntija Antti Pätilä avusti yhteydenpidossa paikallisiin viranomaisiin ja tarjosi korvaamatonta asiantuntija-apua monissa käytännön kysymyksissä.

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen puolesta hankkeesta vastasi johtava ympäristöneuvoja Matti Nieminen, Turun kaupungin ympäristöviraston puolesta luonnonsuojelutarkastaja Jarmo Laine ja Suomen ympäristöministeriön puolesta vanhempi suunnittelija Kirsi Kärki.

3. Taurian puiston kuvaus

Taurian puisto sijoittuu Pietarin kaupungin vanhimpaan osaan, aivan ydinkeskustan tuntumaan. Puisto kerääkin tiheästi asutusta keskustasta valtavan käyttäjäjoukon. Etenkin iltaisin ja viikonloppuisin puistossa viettää vapaa-aikaansa tuhansia ihmisiä. Puiston pinta-ala on 24 hehtaaria ja se kattaa lähes kokonaisen korttelialueen. Pinnanmuodoltaan puisto on jokseenkin tasamaata. Alueeseen sisältyy pienikokoinen lasten huvipuisto, jonka laitteitten käytöstä peritään maksu. Puiston henkilökuntaan kuuluu johtajan lisäksi noin 10 työntekijää.

Historiallisesti arvokkaan puiston perustaminen ajoittuu vuosille 1773-1793. Brittiläisen William Gouldin suunnittelema puistosta tuli pian kansainvälisestikin tunnettu nähtävyys. Puisto edusti heti valmistuessaan romanttista tyyliä, jossa on aineksia myös maalaismaisemista.

Puistoa on kohdellut erityyppinen kulutus eri aikoina. Katariina Suuren poika Pavel Ensimmäinen suosi ystävineen puistoa ratsastuskohteenaan ja kova kulutus vaurioitti puistoa jo tuolloin puiston alkuaikoina. Nevan tulvat ovat huuhdelleet puistoa useasti. Pahin niistä oli vuonna 1924, jolloin puitakin kuoli veden alla. Puistoa on uudistettu eri vaiheissaan jonkin verran, esim. vuonna 1940. Sotavuosina Pietarin asukkaiden tiedetään myös ottaneen puiston alueita tilapäisesti viljelykäyttöön; ainakin juureksia on tuolloin kasvatettu puistossa hengen pitimiksi.

Vuonna 1860 Taurian puisto avattiin julkiseksi puistoksi. Takorautainen aita rakennettiin puiston ympärille vuonna 1893. Viime vuosikymmeninä puisto on tullut tunnetuksi kaupunkilaislasten mieluisana leikkipaikkana. Vuosina 1953-1984 puisto oli virallisestikin hallituksen päätöksellä Lasten puisto. Tämän jälkeen puisto asetettiin kaupungin viherosaston hallintaan.

Kasvillisuutta on seurattu tarkasti. Viime vuosien vähäisillä määrärahoilla puiston hoito on kuitenkin jäänyt vajavaiseksi, mikä näkyy mm. puiden ja rakenteiden huonona kuntona sekä lampien ja kanavien roskaisuutena. Puiston alkuperäisen kuivattavan viemäroinnin romahtaminen on johtanut lukuisten puiden kuolemaan. Korvaavia puita ei alueelle ole viime vuosina istutettu.

Puistossa ilmoitetaan kasvavan 3168 puuta ja 13544 pensasta. Pensaiden suuri lukumäärä antaa virheellisen kuvan todellisesta tilanteesta. Alueen suuri ongelma, vapaana juoksevat koirat, on vaikuttanut voimakkaasti pensastojen kunnan heikkenemiseen ja lukumäärän vähenemiseen. Koirien ulkoiluttaminen on kielletty. Puistoa kiertävässä aidassa on kieltotauluja näkyvästi, mutta tuloksetta.

Taurian puisto on tyypillinen kaupunkipuisto, jossa alkuperäisen luonnon elementit ovat hyvin vähäiset. Puut ja pensaat ovat kaikki istutettuja. Yhtään puuta ei ole peräisin puiston perustamisen ajalta, mutta vanhimmat tammet lienevät lähes 200-vuotiaita. Jalot lehtipuut muodostavat valtaosan puustosta, havupuita on vähän. Puuston sijoittelu on suunniteltu hyvin, vaihtelevuutta on saatu aikaan istuttamalla puita lajistollisesti homogeenisiin ja heterogeenisiin ryhmiin ja jättämällä vaihtelevan suuruisia avonaisia tiloja eri puolille puistoa. Runsas ja keskimäärin suurikokoinen puusto antaa puistolle miellyttävän ja rauhoittavan yleisilmeen, jonka kontrasti tiiviisti rakennettuun kaupunkiin on

äärimmäisen suuri. Yksi puiston suurimmista rikkauksista ovat lammet ja kanavat, jotka jakavat puiston useampaan osa-alueeseen. Veden laatu on näissä kuitenkin valitettavan huono ja altaiden rannat ovat pahasti roskaantuneet. Myös rantakasvillisuus puuttuu täysin.

Puiston valtava käyttäjämäärä rasittaa puiston rakenteita ja kasvillisuutta. Ruohikkoalueiden laajamittainen käyttö peli-, leikki- ja oleskelualueina on johtanut koko puiston kenttäkerroksen muuttumiseen. Alkuperäinen kylvetty heinä on väistymässä ja korvautumassa kulutusta paremmin kestäville itsenäisesti alueelle levittäytyville kasvilajeilla - piharatamolla, pihatatarella ja ketohanhikilla. Kehitys on Taurian puistossa edullinen, koska mainitut luonnonkasvit vaativat vähemmän hoitoa ja kestävät selvästi paremmin kulutusta kuin kylvetty heinä.

Eläimistö osoittautui suppeaksi. Sitä kartoitettiin kyselemällä puiston henkilökunnalta ja havainnoimalla puistossa valmistelukäynnin yhteydessä 26.-27.8.1997. Tuolloin puistossa havainnointiin aamulla, keskipäivällä ja illalla. Luonnonvaraisista eläimistä puistossa tavattiin lähinnä lintuja, niidenkin lajimäärän jäädessä pieneksi. Puistossa ei ole tällä hetkellä eläinpuistoa tai vastaavaa. Aiemmin puistossa on ollut kuitenkin riikinkukkoja.

Nisäkkäistä havaittiin vain rotta (useita kanavien rannoilla). Merkille pantavaa oli, että esim. oravaa ei puistossa tavata. Puiston yövartija on tehnyt lepakoista aiempina vuosina havaintoja. Puisto on öisin suljettuna yleisöltä.

Matelijoista ja sammakkoeläimistä emme tehneet omia havaintoja. Esim. sammakkoa saattaa kuitenkin esiintyä lammikoissa ja kanavissa.

Lintuja havaitsimme seuraavasti:

24.-25.8.1997

Valtalajit: varis n. 15, kesykyyhky n. 20 ja varpunen n. 40.

Lisäksi: naurulokki 5, kalalokki 10, västäräkki 10, talitiainen 2, räkättirastas 2 ja nuolihaukka 1 (saalistuslennossa matalalla puiston yli).

12.-14.9.1997

Uusina lajeina: kottarainen 3, pajulintu n. 20, harmaasieppo 2

Puiston henkilökunnalla ei ollut käytössään puiston eläinhavaintoja kirjallisessa muodossa. Haastateltaessakin vahvistui käsitys niukasta linnustosta. Henkilökunta mainitsi havainneensa keväällä laulavan satakielen satunnaisesti puiston rauhallisissa osissa. Kaiken kaikkiaan suppea linnusto indikoi osaltaan puiston luonnonympäristöjen heikkoa kuntoa. Pensaskerros ja kenttäkerros eivät tarjoa juurikaan ravinnonlähteitä ja pesäpaikkoja. Puiston suurten puiden latvukset sen sijaan tarjosivat ravintoa ja suoja paremmin. Virkistyskäytöllisesti olisi kuitenkin miellyttävämpää, jos eläimiä olisi näkyvissä myös katseen tasossa.

Puistosta puuttuivat myös kokonaan tikkojen kovertamat kolot. Koloja oli muutenkin ilmeisen niukasti. Puistossa ei ollut yhtään linnunpönttöä, eikä ilmeisesti koko Pietarissakaan tunneta linnunpönttöjen tekoa. Taurian puistosta puuttuivat näin kolopesijöiden pesimäpaikat.

Hyönteisistä huomio kiinnittyi vain päiväperhosiin, jotka olivat valtaosaltaan kaaliperhosia.

4. Luontopolun toteuttamistapa ja rakenne

Luontopolun toteuttamisen kiireellinen aikataulu ja sijoittaminen Taurian kaupunkipuistoon asetti suunnittelulle tiukat reunaehdot. Luontopolulla on perinteisesti ymmärretty alkuperäiseen tai sen kaltaiseen luontoon rakennettua opastauluin varustettua reittiä. Koska Taurian puistosta löytyy hyvin vähän luonnontilaisen kaltaista aluetta ja puisto on nimetty lasten puistoksi, aihepiiriksi valittiin lapsille ja koululaisille suunnattu oman elinympäristön arvostuksen lisääminen. Toisaalta tiedostettiin, että se mikä kiinnostaa lapsia, kiinnostaa usein myös aikuisia.

Kuvat ja tekstit pyrittiin toteuttamaan siten, että haluttu kasvatuksellinen tieto painuisi ihmisten mieliin oivaltamisen kautta. Tavoitteena oli myös valita tietoa, joka johtaisi toimintaan. Syyllistävää ja kielteistä sävyä vältettiin. Näin haluttiin myös välttää ennakolta riskiksi tiedetyn ilkeän provosoimista.

Tekstin määrä haluttiin pitää lyhyenä, koska on todettu, että ihmiset eivät yleensä lue pitkiä tekstejä tällaisissa yhteyksissä. Kuvituksen tyyliä pyrittiin herättämään nimenomaan lasten kiinnostusta. Kuvitukseen haluttiin myös sisällyttää paikoin huumoria. Kuvituksen on toteuttanut akvarellimaalauksina Vappu Ormio. Hän on myös kuvittanut luontopolun esitteen ja taittanut sen.

Polku toteutettiin puiston kävelyteiden varsille pystytetyillä kiinteillä informaatiotauluilla. Vaihtoehtona mietittiin myös pelkän opasvihkosen tekemistä. Tästä luovuttiin, koska puistossa käy paljon ihmisiä kävelemässä ja he eivät välttämättä saisi käsiinsä opasvihkosta. Puistossa ei ole palvelupistettä tai muuta valvottua tilaa, josta niitä voitaisiin jakaa. Toisaalta opasvihkosta olisi puoltanut tiedossa oleva ilkeä riski kiinteille rakenteille. Koska kyseessä oli erityisesti Pietarin ympäristöviikolle tuotettu demonstraatio ja kokeilu, haluttiin kuitenkin samalla selvittää, miten kiinteät rakenteet säilyvät.

Taulut tuotettiin A2-koossa, jolloin kuvallinen ilmaisu toimi kyllin selkeästi ja tekstikoko voitiin kasvattaa riittävän suureksi. Taulumateriaalina käytettiin 5 mm:n kovaa muovilevyä, johon kuva ja teksti tuotettiin elektrostaattisesti ultravioletisuojausvärillä. Näin voitiin hidastaa tehokkaasti auringon värejä haalentavaa vaikutusta. Lopuksi kuva pinnoitettiin muovilaminaatilla. Tauluja tuotettiin kaksi samanlaista sarjaa (a' 10 taulua). Lisäksi aineisto kuvineen toimitettiin cd-rom -muodossa ECAT-yksikölle mahdollista jatkokäyttöä varten. Originaalimaalauksia säilytetään Helsingin kaupungin ympäristökeskuksessa.

Taulukehikoiksi valittiin yksinkertainen mutta miljööseen sopiva puinen perusmalli. Suosittelimme henkilökunnalle puun lahonsuojausta, jolloin rakenteiden väri olisi sopeutunut vielä paremmin puistoon. Paikalliset yhteistyökumppanit eivät kuitenkaan voineet toteuttaa tätä materiaalisista syistä. Taulujen ja kehiöiden kokoa sääтели myös historiallisen puiston ilme, jota ei rohjettu kovin suurilla tauluilla lähteä muuttamaan. Myös varastamisen pelko vaikutti valintoihin. Paikalliset yhteistyökumppanit pitivät myös mahdollisena, että polun puisia rakenteita haetaan energiapulassa polttopuiksi talojen lämmittämiseen.

Puiston puuseppä rakensi kehiöt ja pystytti ne ennakolta määrättyihin paikkoihin. Kehiöiden pystyttäminen historiallisesti arvokkaaseen puistoon aiheutti omat ongelmansa. Puiston hallintoyksikkö joutui ilmoituksensa mukaan sopimaan siitä asiaa erityisesti valvovan paikallisen viranomaisen kanssa. Samoin hallintoyksikkö tarkisti huolellisesti pinnanalaisten kaapeleiden sijainnin vaikutuksen taulujen sijoitteluun. Mainituista syistä joidenkin taulujen sijoituspaikkoja jouduttiin hieman muuttamaan, ei kuitenkaan kokonaisuutta haittaavasti.

5. Informaatiotaulut

Luontopolulle sijoitettiin yhteensä 10 informaatiotaulua, joista ensimmäinen on koko polun esittelytaulu reittikarttoineen. Aloitustaulu sijoitettiin puiston pääportin läheisyyteen, puistoa halkovan ja vilkkaimmin käytetyn kävelytien varteen. Loput yhdeksän asennettiin ympäristövalistuksen kannalta puiston luonnon avain- ja ongelmakohtiin. Luontopolkutaulut myös numeroitiin ja kierrettäessä tässä järjestyksessä ne muodostavat n.1km pitkän lenkin puiston rauhallisimmassa osassa. Koska puistoon on muitakin sisäänkäyntejä, on mahdollista että kävijä kohtaa sattumanvaraisesti vain joitakin tauluista. Tästä johtuen taulut laadittiin itsenäisiksi kokonaisuuksiksi.

Taulujen esittelyn yhteydessä esitellään taulujen ympäristökasvatuksellinen lähtökohta.

Taulu 1 Linnunpöntöt

Koko puiston alueella ei ollut ainoatakaan linnunpönttöä tai kolopuuta. Harvat lintulajit pystyvät pesimään rakennetuissa puistoissa, sillä valtaosa niistä rakentaa pesänsä maahan, pensaskerrokseen tai koloon. Vain muutama laji pesii avoimesti isoissa puissa. Informaatiotaululla haluttiin viestittää, että pöntöttämällä puisto tiheästi voidaan alueen pesivä linnusto helposti moninkertaistaa ja samalla lisätä myös ihmisten viihtyvyyttä. Taulun läheisyyteen ripustettiin puihin malliksi kolme erityyppistä pikkulinnuille tarkoitettua pesäpönttöä.

Taulu 2 Luonnon kuluminen

Yksi puiston henkilökunnan huolenaiheista on ihmisten liikkuminen polkujen ulkopuolella. Suuret kieltotaulut sisääntuloväylien varsilla velvoittavat ihmiset kulkemaan ainoastaan kävelyteillä. Liian monet suhtautuvat välinpitämättömästi kieltoon ja puiston ruohikoilla saattaa oleskella samanaikaisesti jopa satoja ihmisiä. Informaatiotaululla halutaan herättää ihmiset huomioimaan puiston herkkä kasvillisuus ja ymmärtämään liiallisen kulutuksen aiheuttamat haitat.

Taulu 3 Koirakuri

Kymmeniä suuria koiria juoksee samanaikaisesti vapaana Taurian puistossa vaikka niiden lain mukaan tulisi olla kytkettyinä. Koirien on todettu järsivän ja repivän pensaiden oksia, monet puiston pensaista ovatkin menettäneet kaikki alaoksat. Lapset ovat puiston suuri käyttäjäjoukko ja vapaana telmivät koirat saattavat aiheuttaa heille vaaratilanteita. Informaatiotaulussa perustellaan, miksi Taurian puisto ei sovellu koirien ulkoiluttamiseen ja kerrotaan missä on lähin koirille tarkoitettu ulkoilualue.

Taulu 4 Lintujen pesimärauha

Puiston suurimman lammen keskellä on pieni saari, jossa pesii sorsia ja mahdollisesti lokkeja. Monet lapset uivat lammessa ja myös koirien annetaan vapaasti uida jopa saarelle asti. Hitaasti vaihtuvan veden laatu on erittäin

huono eikä se täytä uimaveden laatuvaatimuksia. Puiston säännöt kieltävät uimisen lammissa ja kanavissa. Informaatiotaulussa kerrotaan saaren merkityksestä lintujen pesimä- ja turvapaikkana.

Taulu 5 Lepakot

Lepakoihin liittyy varmasti enemmän kuin mihinkään muuhun eliöryhmään virheellisiä uskomuksia. Puiston hämyisimpään ja rauhallisimpaan nurkkaukseen kanavan varrelle asennettu informaatiotaulu kertoo lyhyesti lepakkojen elintavoista. Lepakot viihtyvät hyvin rakennetussakin ympäristössä mikäli alueelta vain löytyy rauhallinen lepopaikka ja riittävästi ravintoa. Taurian puistoon rajoittuvissa hyvin vanhoissa rakennuksissa on varmasti runsaasti lepo- ja talvehtimipaikkoja. Kanavat ja lammet lisäävät lepakkojen ravintonaan käyttävien hyönteisten määrää.

Taulu 6 Roskaantuminen

Taurian puisto pysyy suurimmalta osaltaan siistinä, koska alue siivotaan säännöllisesti. Puistossa on myös runsaasti roskakoreja, joita useimmat käyttävät jotkut eivät. Lammet ja kanavat muodostavat ongelman. Niiden puhdistaminen on vaikeata ja niihin kertyy ajan mittaan suuria roskamääriä, mikä tekee koko puiston yleisilmeestä epäsiistin. Informaatiotaulussa kysytäänkin, kumpi on puiston käyttäjän mielestä viihtyisämpi, roskainen vai siisti puisto.

Taulu 7 Tammi ja puiston historia

Taurian puiston selkeästi vanhimmat puut ovat tammia. Kaksi niistä on istutettu pian puiston perustamisen jälkeen. Toisen tammen alle asennettiin informaatiotaulu, jossa suhteutetaan tammiyksilön elinkaarta ihmisen historiaan ja pukeutumiseen.

Taulu 8 Ilmanlaatu

Yli viiden miljoonan asukkaan suurkaupunkina Pietarin ilmanlaatu on huono. Ilman epäpuhtauksien vaikutus on helposti todettavissa puiden runkojäkälien lajimäärästä ja kunnosta. Taurian puiston puissa jäkälää löytyy niukasti. Informaatiotaulu asennettiin sellaisen puun vierelle, jossa edelleen on jäljellä runkojäkäliä. Puiston hallintorakennuksesta koululaisryhmät saavat käyttöönsä luuppeja (pienoissuurenuslaseja), joilla oppilaat voivat tarkastella lähemmin jäkälien kuntoa ja verrata havaintojaan taulussa esitettyyn kuvasarjaan. Luupeilla oppilaat voivat tutkia puiston muutakin eliömaailmaa, joka ilman apuvälinettä jäisi havaitsematta.

Taulu 9 Puuston merkitys ilman puhdistajana

Edellisessä informaatiotaulussa todettiin ilmanlaatu huonoksi Pietarin kaupungissa. Tässä taulussa korostetaan puiden tärkeyttä hapentuottajina, epäpuhtauksien sitojina ja melun vaimentajina. Kuvaan on nimetty puiston keskeisimpien puulajien lehtiä tunnistamista varten.

6. Oheismateriaali

Luontopolkua varten tuotettiin venäjänkielinen esite kouluille ja päiväkodeille. Sitä monistettiin 1000 kappaletta. Suurin osa painoksesta jaettiin kouluihin ja päiväkoteihin pietarilaisten toimesta. Osa säästettiin myöhempää käyttöä varten. Esitteestä otettiin myös 100 kappaleen suomenkielinen painos.

Esitteessä on kartta rastien sijoittelusta ja lyhyt esittely, mistä luontopolussa on oikein kysymys.

Puiston hallintoyksikölle hankittiin Suomesta 30 luuppia. Nämä on tarkoitettu ensisijaisesti koululaisten ja päiväkotilasten käyttöön opettajiensa johdolla. Luupeilla voidaan tutkia puiston mikromaailmaa.

Luontopolkutauluista toimitettiin myös varasarja, joka on täysin vastaava kuin puistoon sijoitettu. Lisäksi aineisto toimitettiin pietarilaisille yhteistyökumppaneille cd-rom -muodossa. Siihen sisältyy myös kuvatiedostot.

7. Palautetta, kokemuksia ja hankkeen saama julkisuus

Taurian luontopolusta kerättiin käyttäjien kokemuksia jo avajaisissa, jolloin hanke sai myös runsaasti paikallista julkisuutta. Myöhempää palautetta varten sovittiin, että Taurian puiston hallintoyksikkö seuraa polun käyttöä ja kielikysymyksistä johtuen Pietarin ECAT -yksikkö toimittaa tietoa suomalaisille tekijöille.

Pietarin kolmas ympäristöviikko alkoi 14.9.1997 Taurian puistossa. Viikon avasivat virallisesti johtaja Baev ja Suomen ympäristöministeri Pekka Haavisto. Osana ohjelmaa avattiin myös puiston luontopolku. Polku kierrettiin yhdessä halukkaiden kanssa, joita oli noin sata. Heistä suurin osa oli lapsia ja koululaisia. Polun avaamista säestettiin myös musiikilla. Taiteilija Alexander Soukhotski soitti klassista romanttista huilumusiikkia yleisön siirtyessä taulujen välisiä matkoja. Innokkaat lapset juoksivat usein jo edeltä seuraaville kohteille ja kuuntelivat selostuksia taulujen sisällöistä.

Pietarin palautetta ja kokemuksia välitti ECATin Marina Korobeinikova. Hän kertoi 11.12.1997, että opettajat olivat olleet aktiivisia ja ottaneet yhteyttä. Lapset olivat pitäneen luontopolusta ja ilmeisesti osa aikuisistakin. Mitään käyttäjäryntäystä ei kuitenkaan syntynyt.

Puiston käyttäjät tutustuivat muun ulkoilun yhteydessä tauluihin. Tyypillinen tilanne oli, että esim. äiti lapsensa kanssa tutki yhdessä taulujen sisältöä. Korobeinikova kertoi myös, että melko pian loppusyksyllä puiston henkilökunta otti taulut sisälle varastotiloihin. Koska taulujen puiset rakenteet eivät ole lahosuojattuja, talvi lyhentäsi niiden elinikää tuntuvasti. Näin ehkä haluttiin myös varjella tauluja ilkeiltä. Polku on myös tehty sisällöllisesti ja kuvituksellisesti lämmintä vuodenaikaa painottaen. Käyttäjäkokemuksia kertyi kuitenkin melko niukasti. Kokemuksia polun soveltumisesta koululaisryhmille ei saatu.

Ilkivaltaa ilmeni. Ainakin yksi tauluista oli heitetty kanavaan ja joitain toisiakin vahingoitettu.

Tiedotusvälineet Pietarissa huomioivat avajaisten aikaan luontopolun. Kaksi TV-yhtiötä uutisoi luontopolusta. Paikallisradio teki ohjelman avajaisten yhteydessä luontopolusta. Paikallisissa lehdissä ei sen sijaan ollut erikoisartikkeleita. ECATin mukaan Pietarin ympäristöviikon näkyminen tiedotusvälineissä oli kokonaisuudessaankin tänä vuonna suhteellisen vähäistä. Luontopolusta oli mainintoja ympäristöviikon esittelyn yhteydessä.

Suomessa julkaistiin pian avajaisten jälkeen STT:n kautta lyhyt tiedonanto, että ympäristöministeri Haavisto on avannut Pietarissa luontopolun. Ilmeisesti tämän perusteella Pietarissa asuvia ja vierailevia suomalaisiakin tutustui luontopolkuun.

Pieni mediakohu syntyi, kun luontopolkuun tutustunut Helga Kekäläinen ihmetteli Helsingin Sanomien yleisönosastokirjoituksessaan (5.10.1997) vaatimattomia tauluja sekä puiston roskaisuutta ja huonoa kuntoa. Hänen toiveensa, ilmeisesti sanan "luontopolku" johdattelemana, että tässä yhteydessä olisi myös parannettu puiston reitistöjä (mm. siltoja ja rapistuneita lyhtypylväitä) vaihtui pettymykseksi. Hän paheksui myös Suomen käyttämää

suurta rahamäärää. Kirjoituksen pohjalta Helsingin Sanomien Miksi? -palstalla kysyttiin asiaa ympäristöministeri Haavistolta.

Helsingin kaupungin ympäristöjohtaja Pekka Kansanen vastasi alkuperäiseen kirjoitukseen (Helsingin Sanomat 16.10.1997). Ilta-Sanomat jatkoi asian uutisoimista ja kävi haastattelemassa puiston käyttäjiä Pietarissa (IS 20.10.1997). Tämän artikkelin kautta saatiin itse asiassa mielenkiintoistakin palautetta polun vastaanotosta. Ilta-Sanomien kirjoitus on liitteenä.

Turussa ei polusta herännyt laajempaa keskustelua. Kansainvälisessä asiantuntijajulkaisussa Union of Baltic Cities julkaistiin artikkeli luontopolusta.

Yhteistyökokemukset Pietarin, Helsingin ja Turun työskentelystä tässä yhteydessä olivat myönteisiä. Asiat etenivät tehokkaasti eri tahoilla, vaikka aikataulu oli kiireinen. Keskeiset ratkaisut käytiin läpi jo suunnittelu- ja valmistelumatkan yhteydessä. Kun Taurian puiston hallintoyksikkö oli hyväksynyt nämä toteuttamishdotukset, tehtiin lopullinen valmistelutyö itse tietotaulujen osalta Helsingissä ja Turussa. Kielikysymys oli luonnollisesti keskeinen. Lopulliset venäjän kielelle käännettyjen tekstien kielentarkistukset tehtiin Pietarissa ECATissa. Ongelmallisinta yhteistyössä oli valmiin polun vastaanoton ja käytön seuranta.

8. Johtopäätökset

Luontopolun soveltuminen Pietarin keskusta-alueen puistoon selvisi vain osittain. Taurian puiston henkilökuntaa pyydettiin seuraamaan ja mielellään pitämään kirjaa luontopolun vastaanotosta. Seuranta jäi kuitenkin suomalaisesta näkökulmasta katsottuna puutteelliseksi ja hajahavaintojen varaan.

Vaikutti siltä, että tämän kaltaisesta ympäristötiedosta ollaan kiinnostuneita ja sille on selvä tarpeensa Pietarissa. Puiston henkilökunta ilmaisi hyväksyntänsä toteutukselle. Kuten puiston työnjohtaja Lena Kostina totesi Ilta-Sanomien haastattelussa: "Ehkä nämä taulut saavat edes jotkut ajattelemaan luonnonsuojelua. Pietarilaiset kun ovat tottuneet pitämään puistojaan kaatopaikkanaan." (IS 20.10.1997)

Asukkaiden suhtautuminen jäi epäselvemmäksi. Lapset osoittivat selvästi kiinnostusta. Kuvien riittävä koko ja värikkyys miellyttivät kaikista päätellen lapsia. Lapsia ei kuitenkaan päästy tässä yhteydessä haastattelemaan. Olisi ollut mielenkiintoista kuulla heidän ajatuksiaan itse substanssista. Aikuisten suhtautuminen vaihteli kannustavasta vihamieliseen. Vihamielistä suhtautumista osoitti ainakin osa koirien ulkoiluttajista. Taurian puistossa on koirien ulkoiluttaminen kielletty. Kieltoa ei kuitenkaan valvota ja puisto on suosittu koirien ulkoiluttamispaikka. Havaintojemme mukaan koiria juoksetetaan Taurian puistossa selvästi enemmän vapaana kuin esim. Helsingin vastaavissa puistoissa. Nyt käytetyllä luontopolun toteuttamistavalla, vaikka sitä yritettiin sävyttää mm. huumorilla, ei ilmeisesti kyetty vaikuttamaan juurikaan tähän ongelmaan. Tätä kohderyhmää ajatellen olisi voinut toimia paremmin jopa autoritäärinen, asiallinen ja viranomaismainen tyyli.

Etukäteen toivoimme yhteyttä paikallisiin opettajiin, jotta polun pedagoginen lähestymistapa voitaisiin suunnitella Pietariin sopivaksi. Tuossa yhteydessä emme päässeet vielä yhteyteen näiden polun käyttäjien ja tärkeiden edelleenvalistajien kanssa. Samoin luonnontieteellisen tiedon saaminen puistosta englannin tai suomen kielellä osoittautui vaikeaksi.

Paikallinen kysymys sinänsä on Taurian puiston kunto. Puistoa voisi elävöittää ja tehdä suotuisammaksi elinympärisöksi niin kaupunkilaisille kuin eläimillekin. Tiheämpien pienialaistenkin pensaikkojen luominen puistoon, pesäpönttöjen ripustaminen ja vesiaiheiden siistiminen olisivat esimerkkejä hyödyllisistä, suhteellisen helposti toteutettavista toimenpiteistä. Ehkä keskeisintä olisi kuitenkin saada puiston käyttäjät noudattamaan puiston sääntöjä. Tässä on valvonnalla keskeinen merkitys, mutta sitä voidaan tehostaa ja tehdä ymmärrettävämmäksi ympäristövalistuksella. Kun aikuiset saadaan toimimaan sovittujen sääntöjen puitteissa, on lastenkin ympäristövalistukselle paremmat lähtökohdat. Niin kauan kun luontopolkutaulut lentävät jorppakoon, on turha sijoitella tauluja lapsille puistoon.

Sääntöjen noudattamisen helpottamiseksi olisi Taurian puistossa syytä myös tehdä joitakin muutoksia sääntöihin. Ihmisiltä on turha kieltää nurmikoilla istuskelu koko puiston alueella. Kaipaus elävään luontoon oli varmasti niilläkin puiston käyttäjillä, jotka ilmiselvästi nautiskellen istuivat omissa oloissaan nurmikolla puun juurella. Laajat aukeat nurmikentät houkuttelevat luonnostaan myös pallopeleihin. Pensaiden sijoittelulla voitaisiin mahdollisesti vaikuttaa pelipaikkojen muodostumiseen.

Nyt näytteeksi tehdyn luontopolun taulurakenteet sopeutuivat muuten suhteellisen hyvin Taurian puistoon, mutta ne ovat kuitenkin pitkällä aikavälillä liian heiveröiset. Ne eivät kestä nykyistä ilkeävaltaa. Parempi ratkaisu voisi olla aikuisille suunnattu, järkähtämättömistä materiaaleista (rauta, kivi tms.) tehdyt kiinteät rungot ja vyötärön tasolle kallistetut informaatiotaulut esim. ruostumattomasta teräslevystä. Kuvat ja tekstit voidaan kaivertaa tai jopa porata kokonaan levyn läpi. Tällaisia toteutuksia on käytetty mm. Lontoon keskustan historiallisissa kohteissa, jossa vähempi ei kestäisi. Ratkaisu on kuitenkin huomattavan kallis. Vyötärön tasolle kallistettu informaatiotaulu olisi vanhassa puistossa huomaamattomampi kuin katseen korkeudella oleva taulu. Lapsille voisi toteuttaa kyseisessä tapauksessa erillisen opasvihkosen, joka voisi olla värillinen ja hauskakin.

Sopivia rauhallisia luontopolkukohteita löytyy varmasti Pietarin alueelta. Sellaisissa paikoissa nyt käytetytkin rakenteet toimivat paremmin. Tällainen alue voisi olla esim. Juntulovskin kosteikkoalue, jossa olisi myös enemmän alkuperäistä luontoa esittelyn aiheeksi.

Taurian puisto

SMOLNINSKIY
n.a. Smolnov
Tram Depot
5, 12, 16, 28

- X INFOTAU LU JA KARTTA
 1 LINNUNPÖNTÖT
 2 LUONNON KULUMINEN
 3 KOIRAT KAUPUNGISSA
 4 PESIMÄRAUHA
 5 LEPAKOT YÖSSÄ
 6 ROSKAT
 7 VANHA TAMMI
 8 JÄKÄLÄT ILMENTÄVÄT ILMANLAATUA
 9 PUUT OVAT KAUPUNGIN KEUHKOT

POLUN OVAT TOTEUTTANEET VUONNA 1997 YHTEISTYÖSSÄ:
 PIETARIN PORMESTARIN VIRASTON YMPÄRISTÖHALLINTO
 TAURIAN PUISTON HALLINTOYKSIKKÖ
 SUOMEN YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
 HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖKESKUS
 TURUN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖVIRASTO

KUVITUS JA TAITTO: VAPPU ORMIO 1997.

TAURIAN PUISTON LUONTOPOLKU

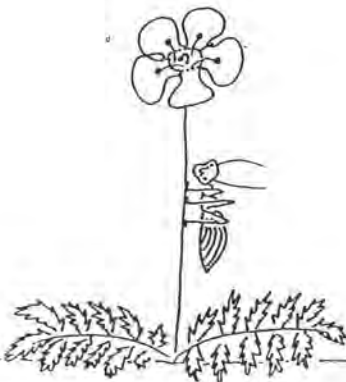

TAURIAN PUISTO - TAVRICHESKIY SAD

TAURIAN PUISTO - TAVRICHESKIY SAD

TERVETULOA TAURIAN PUISTON LUONTOPOLULLE!

LUONTOPOLKU ON TARKOITETTU KAIKILLE PIETARILAISILLE. SEN PITUUS ON 1KM. POLKU SEURALLE PUISTON POHJOISOSAN KÄVELYTEITÄ. MUKAAN EI TARVITA MITÄÄN ERITYISVARUSTEITA. TARKKAAVAINEN MIELI RIITTÄÄ! MATKALLA KOHTAAT YHDEKSÄN INFORMAATIOTAULUA, JOISSA KERROTAAN PUISTON LUONNOSTA. POLUN VOI KIERTÄÄ KAIKKINA VUODENAIKONA. LUONTOPOLKU ON VALMISTUNUT VUONNA 1997 PIETARIN YMPÄRISTÖVIHKOLLE.

HISTORIALLISEN PUISTON NYKYPÄIVÄÄ

Taurian puisto perustettiin vuosina 1773-1793. Puistosta tuli tunnettu nähtävyys: sitä tultiin tuolloin katsomaan eri puolilta maailmaa. Puiston pinta-ala on 24 hehtaaria.

Vuosina 1953-1984 puisto oli hallituksen päätöksellä Lasten puisto. Puistossa on edelleenkin pieni huvipuisto lapsille. Lisäksi lapsille on lukuisia leikki- ja leikkipaikkoja.

Taurian puisto on tällä hetkellä Pietarin kauneimpia ja suosituimpia puistoja. Puistossa voit virkistyä, tarkkailla sen alati vaihtelevaa elämää ja nauttia luonnon kauneudesta. Puisto on etenkin iltaisin suosittu kävelykohde. Hyvin viihtyvät ihmiset tuovat puistoon miellyttävän tunnelman. Puiston luonnon näkyvin osa ovat komeat puut. Puistossa on kaikkiaan 3168 puuta ja 13544 pensasta! Keväisin ja syksyisin tavataan levähtiä muuttolintuja. Parasta aikaa lintujen ja luonnon tarkkailuun on varhainen aamu.

PUISTOSSA VOIT KOHDATA ELÄVÄN LUONNON

Puistoilla on tärkeä merkitys kaupunkilaisille. Puistot ovat hengähdyspaikkoja kiireisessä kaupungissa. Puistoissa voimme myös kohdata elävää luontoa. Voimme katsoa Taurian puistossakin, kuinka perhonen lentää keveästi kukkien yllä. Miltä ruoho tuntuu pienten jalkojen alla? Tuossahan on linnun siiveniskun jälki hangella! Syksyn lehtien värit, peipon ensimmäiset laulunsäkeet keväällä... Voit kohdata elävän luonnon myös kaupungissa!

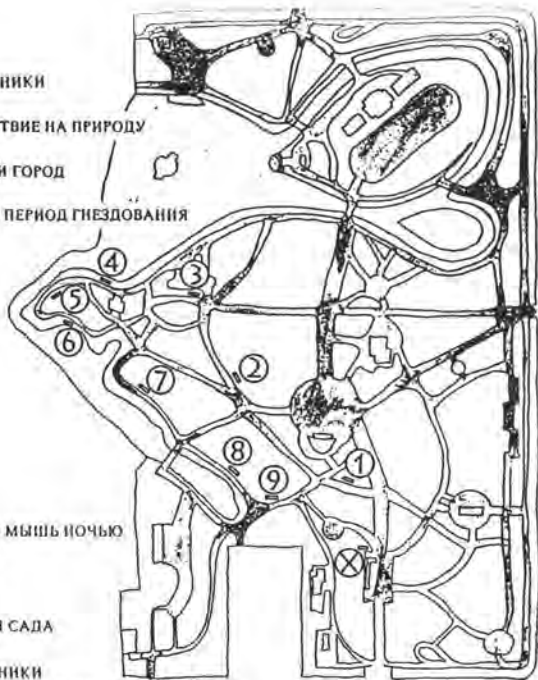
Ryhvät voivat lainata käyttöönsä pienoissuurennuslaseja Taurian puiston hallintoyksiköstä (sijaitsee huvipuiston vieressä, Potemskinskaya -kadun varrella). Niillä etenkin lapset voivat innostuneesti tarkastella esim. puiden runkojen kiinnostavia yksityiskohtia. Näin avautuu myös puiston mikro-maailma!

Voit kertoa puiston hallintoyksikölle myös luontopolun varrella tekemiäsi havaintoja ja mitä pidit luontopolusta. Palautte on tervetullutta!

ПРОГУЛКА ПО ТАВРИЧЕСКОМУ САДУ

- 1 СКВОРЧНИКИ
- 2 ВОЗДЕЙСТВИЕ НА ПРИРОДУ
- 3 СОБАКИ И ГОРОД
- 4 ПОКОЙ В ПЕРИОД ГНЕЗДОВАНИЯ

- 5 ЛЕТУЧАЯ МЫШЬ НОЧЬЮ
- 6 МУСОР
- 7 ИСТОРИЯ САДА
- 8 ЛИШАЙНИКИ - ПОКАЗАТЕЛИ КАЧЕСТВА ВОЗДУХА
- 9 ДЕРЕВЬЯ - ЛЕГКИЕ ГОРОДА

НАСТОЯЩИЙ ПРОЕКТ БЫЛ ОСУЩЕСТВЛЕН В 1997 ГОДУ,
В СОТРУДНИЧЕСТВЕ СО СЛЕДУЮЩИМИ ОРГАНИЗАЦИЯМИ:
УПРАВЛЕНИЕ ПО ОХРАНЕ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ
АДМИНИСТРАЦИИ САНКТ-ПЕТЕРБУРГА,
АДМИНИСТРАЦИЯ ТАВРИЧЕСКОГО САДА,
МИНИСТЕРСТВО ПО ОХРАНЕ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ ФИНИЛЯНДИИ,
ЦЕНТР ПО ВОПРОСАМ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ ГОРОДА ХЕЛЬСИНКИ,
ОТДЕЛ ПО ВОПРОСАМ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ ГОРОДА ТУРКУ

ИЛЛЮСТРАЦИЯ И ВЕРСТКА: ВАЛПУ ОРМЮ 1997

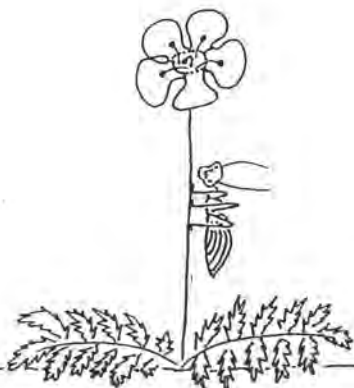
ТАВРИЧЕСКИЙ САД

ТАВРИЧЕСКИЙ САД

ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ НА ПРОГУЛКУ ПО ТАВРИЧЕСКОМУ САДУ!

ПЕШЕХОДНЫЙ МАРШРУТ С ОБЩЕЙ ДЛИНОЙ 1 КМ
ПРЕДНАЗНАЧЕН ДЛЯ ВСЕХ ЖИТЕЛЕЙ САНКТ-ПЕТЕРБУРГА.
МАРШРУТ ИДЕТ ПО ПРОГУЛОЧНЫМ ДОРОЖКАМ В СЕВЕРНОЙ
ЧАСТИ ТАВРИЧЕСКОГО САДА. ДЛЯ ПРОГУЛКИ НУЖНА ТОЛЬКО
НАБЛЮДАТЕЛЬНОСТИ НА МАРШРУТЕ НАХОДЯТСЯ 9 СТЕНДОВ

С ИНФОРМАЦИЕЙ О ПРИРОДЕ ТАВРИЧЕСКОГО САДА.
ГУЛЯТЬ ПО ЭТОМУ МАРШРУТУ МОЖНО КРУГЛЫЙ ГОД.
НАСТОЯЩИЙ МАРШРУТ БЫЛ РАЗРАБОТАН В 1997 ГОДУ ДЛЯ
"НЕДЕЛИ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ
В САНКТ-ПЕТЕРБУРГЕ."

ИСТОРИЧЕСКИЙ ТАВРИЧЕСКИЙ САД СЕГОДНЯ

ТАВРИЧЕСКИЙ САД СОЗДАВАЛСЯ В 1783 - 1793 ГГ. И СТАЛ ВСЕМИРНО ИЗВЕСТНОЙ
ДОСТОПРИМЕЧАТЕЛЬНОСТЬЮ. ОБЩАЯ ПЛОЩАДЬ САДА - 24 ГЕКТАРА.

С 1953 ДО 1984 ГОДА ТАВРИЧЕСКИЙ САД НА ОСНОВАНИИ РЕШЕНИЯ ЛЕНГОРИСПОЛ-
КОМА ЯВЛЯЛСЯ ДЕТСКИМ ПАРКОМ. В НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ В САДУ ВСЕ ЕЩЕ НА-
ХОДИТСЯ НЕБОЛЬШАЯ ПЛОЩАДКА АТТРАКЦИОНОВ И НЕСКОЛЬКО ПЛОЩАДОК
ДЛЯ ДЕТЕЙ.

ТЕПЕРЬ ТАВРИЧЕСКИЙ САД ЯВЛЯЕТСЯ ОДНИМ ИЗ САМЫХ КРАСИВЫХ И
ПОПУЛЯРНЫХ САДОВ В САНКТ-ПЕТЕРБУРГЕ, ГДЕ МОЖНО ОТДОХНУТЬ И
ПОЛЮБОВАТЬСЯ РАЗНООБРАЗНОЙ ЖИЗНЬЮ ПРИРОДЫ И ЕЕ КРАСОТОЙ. ГУЛЯТЬ ПО
ЭТОМУ ЗАМЕЧАТЕЛЬНОМУ САДУ ДОСТАВЛЯЕТ ЛЮДЯМ БОЛЬШОЕ УДОВОЛЬСТВИЕ.
ОСОБЕННО ВЕЧЕРОМ. НА ТЕРРИТОРИИ САДА РАСТУТ 3168 ВЕЛИКОЛЕПНЫХ
ДЕРЕВЬЕВ И 13544 КРАСИВЫХ КУСТАРНИКОВ. ОСЕНЬЮ И ВЕСНОЙ ЗДЕСЬ ОТДЫХАЮТ
ПЕРЕЛЕТНЫЕ ПТИЦЫ. ЛУЧШЕЕ ВРЕМЯ НАБЛЮДАТЬ ПРИРОДУ И ПТИЦ - РАННЕ УТРО.

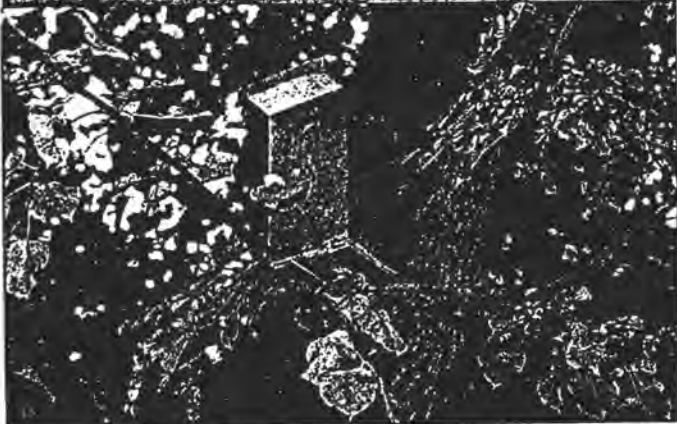
В ТАВРИЧЕСКОМ САДУ МОЖНО НАЙТИ ЖИВУЮ ПРИРОДУ
САДЫ ИМЕЮТ БОЛЬШОЕ ЗНАЧЕНИЕ ДЛЯ ЖИТЕЛЕЙ ГОРОДА. ОНИ ДАЮТ ЛЮДЯМ И
ПОКОЙ ПОСРЕДИ ТОРОПЛИВОЙ ГОРОДСКОЙ ЖИЗНИ. И ВОЗМОЖНОСТЬ НАЙТИ
ЖИВУЮ ПРИРОДУ: ПОЛЕТ БАБОЧКИ, СЛЕД КРЫЛА ПТИЦЫ НА СНЕГУ, ЯРКИЕ
ОСЕННИЕ КРАСКИ, ПЕРВОЕ ПТИЧЬЕ ПЕНИЕ ВЕСНОЙ... ЖИВАЯ ПРИРОДА В ГОРОДЕ!

В ЗДАНИИ АДМИНИСТРАЦИИ ТАВРИЧЕСКОГО САДА, КОТОРОЕ НАХОДИТСЯ ВОЗЛЕ
ПЛОЩАДКИ АТТРАКЦИОНОВ НА ПОТЕМКИНСКОЙ УЛИЦЕ, УЧЕБНЫЕ ГРУППЫ МОГУТ
ВЗЯТЬ НАПРОКАТ УВЕЛИЧИТЕЛЬНЫЕ СТЕКЛА. ОСОБЕННО ДЕТЯМ ИНТЕРЕСНО
РАССМАТРИВАТЬ В ЛУПУ СТРУКТУРУ КОРЫ ДЕРЕВЬЕВ. ТАКИМ ОБРАЗОМ
ОТКРЫВАЕТСЯ И МИКРОМИР ТАВРИЧЕСКОГО САДА.

СВОЕ МНЕНИЕ О МАРШРУТЕ И СВОИ НАБЛЮДЕНИЯ О ПРИРОДЕ ПРОСИМ ПЕРЕДАТЬ
АДМИНИСТРАЦИИ.

Kannattiko näistä maksaa 40 000 markkaa?

Taurian puistossa on kolme suomalaisten tuomaa linnunpönttöä. Opastetaulujen raamit ovat tahallaan vaatimattomat, ettei niitä heti varastettaisi.

Suomen maksama luontopolku suututti pietarilaiset koirankakattajat

"Älkää tulko meitä neuvomaan!"

Arja Paananen (IS)
Pietari

Suomen ympäristöministeriön rahoilla pystytetty luontopolku kuumentaa tunteita Pietarissa.

Pikkulapset ovat ihastuneita opastetaulujen piirroskuviin ja osoittelevat innoissaan puiden linnunpönttöjä, mutta aikuisia polku jopa raivostuttaa.

Älkää tulko tänne meitä neuvomaan, vihastuneet koiramummit huusivat, kun IS kuvasi taulua, jossa kehoitetaan hienovärisin sanankääntein ulkoiltamaan koiria muualla kuin leikki- ja ulkoilupuitossa.

IS käveli Suomessakin kohua herättäneen luontopolun Pietarissa.

Puheenaiheeksi polku nousi, kun Taurian puistossa käynyt Helka Kekäläinen hämmästeli karua reittiä Helsingin Sanomien yleisöosastossa. Kekäläinen kysyi, miksi polulle annetuilla 60 000 markalla saatiin aikaan vain muutama raakalautainen taulu ja kolme linnunpönttöä.

Kekäläisen ihmettelyyn voi yhtyä luontopolun kierrettyään. Polku on vaatimaton, ja kaiken lisäksi sen etenemistä puistossa on vaikea seurata.

Pietarilaiset puistonkäyttäjät eivät voi kuitenkaan suunnata kiitostaan tai raivoaan suomalaisille, sillä he eivät tiedä taulujen olevan Suomesta. Missään polun opasteissa sitä ei kerrota.

Se teksti ei olisi mahuton tauluihin, ympäristöministeriön vanhempi suunnittelija Kirsi Kärki selittää.

Voihan kukaan taulut polttopuiksi? Ilkivallantekijät ovat jo iskeneet luontopolun opasteiden kimppuun. Tauluja on tönnyttynyt kumoon ja niitä

Taurian puistossa ihmisten välipitämättömyys näkyy kaikkialla.

maan luonnonsuojelua. Pietarilaiset kun ovat tottuneet pitämään puistojaan kaatoaikkanaan, työnjohtaja Lena Kostina huokaillee.

Kaiken kaikkiaan Taurian puisto on lohduton näky, sillä kaupungilta ei heru tarpeeksi rahaa likaisten lammikoiden ja kuolevien puiden kunnostukseen.

Vaikka osaa aikuisista taulujen neuvot ärsyttävät, polku viehättää myös monia. Esimerkiksi muutamat pietarilaisten koulujen oppilaat ovat innostuneet polusta niin, että he ovat jo tekemässä lisää linnunpönttöjä puistoon.

Taitelija Volodja Kozevnikov toivoo, että luontopolku herättäisi ihmiset ajattelemaan. Hän elättää itsensä maalaamalla maisemakuvia Taurian puistosta.

on sotkettu. Toistaiseksi yhtään taulua ei ole varastettu polttopuiksi. Sitä vaihtoehtoa puiston hallinto pitää kuitenkin varsin todennäköisenä.

Pietarilaisille on vaikea saada kuria. He heittelevät roskia luontoon ja särkevät kaiken, Kostina sanoo osoittaen rikottuja lampuja.

Kaiken kaikkiaan Taurian puisto on lohduton näky, sillä kaupungilta ei heru tarpeeksi rahaa likaisten lammikoiden ja kuolevien puiden kunnostukseen.

Vaikka osaa aikuisista taulujen neuvot ärsyttävät, polku viehättää myös monia. Esimerkiksi muutamat pietarilaisten koulujen oppilaat ovat innostuneet polusta niin, että he ovat jo tekemässä lisää linnunpönttöjä puistoon.

"Emme halua herättää kielteisiä tunteita"

Pietarin luontopolun tehneet suomalaiset sanovat, että polusta tuli vaatimaton käytännön syistä.

Taurian puistolla oli omia vaatimuksiaan. Varkaiden pelossa opastetaulujen kehikot tehtiin karuiksi, ja ihmisten reaktioiden pelossa tekstit muokattiin ylimalkaisiksi.

Koska tällainen opastus on Pietarissa niin uuttu, joudulimme esimerkiksi hioamaan koiranomistajia neuvovan tekstin erittäin hienovaraisiksi, jotta se herättä-

isi kielteisiä tunteita. Helsingin johtava ympäristöneuvoja Matti Nieminen toteaa.

Niinpä taulussa ei edes kehoiteta koiranomistajia keräämään lemmikkinsä jätteitä talteen, vaan varoitetaan vain, että iso koira saattaa pelästyttää puistossa leikkivän lapsen.

Pietarin luontopolun toteuttajat eivät osaa sanoa, onko polku hintansa vääri.

Tämä oli kokeiluhanke, jonka tärkein tavoite oli saada aikaan yhteistyötä. Yhtään emme vielä osaa sa-

noa, miten se on otettu vastaan, Nieminen toteaa.

Tähän tietoon polun lopulliseksi hinnaksi muodostui 40 000 markkaa. Summalla maksettiin taulujen suunnittelu, piirtäminen, tekstien venäjätäminen ja painotyöt. Lisäksi maksettiin matkakuluja ja painatettiin polusta 1 000 esitettä, jotka jaettiin kaikkiin Pietarin kouluihin.

Luontopolun toteuttivat Turun ja Helsingin kaupunkien ympäristökeskukset.

Erkki Koskinen